

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग : राज्यसेवा पूर्वपरीक्षा २ फेब्रुवारी २०१४

सामान्य अध्ययन पेपर १

- १) फैजपूर येथील काँग्रेस अधिवेशनाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान सत्य नाही ?
१) ते काँग्रेसचे ग्रामीण भागातील पाहिले अधिवेशन होते   २) त्या अधिवेशनाला सुमारे ४०,००० शेतकरी उपस्थित होते.
३) त्या अधिवेशनाच्या आयोजनात धनाजी नाना चौधरी व साने गुरुजी यांनी महत्वाची भूमिका पार पाडली.
४) शंकरराव देव हे त्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष होते.
- १) Which one of the following statement about the Faizpur Session of Congress is not true?
1) It was the first Session of Congress held in the rural area.   2) It was attended by about 40,000 peasants.
3) Dhanajinana Choudhari and Sane Guruji played an important role in organizing this session.
4) Shankarrao Deo presided over the session.
- २) औरंगजेबनंतरच्या काळातील सर्वोत्कृष्ट राजपूत राजा होता, अंबरचा सवाई राजा जय सिंग ! त्याने जयपूर हे सुंदर शहर निर्माण केले. त्याने पाच ठिकाणी जंतरमंतर बांधले. पुढीलपैकी किती ठिकाणी त्याने जंतरमंतर बांधले नाही ?
a) बनारस   b) उज्जैन   c) मथुरा   d) उदयपूर   e) अलाहाबाद
पर्यायी उत्तरे -
१) एक   २) दोन   ३) तीन   ४) चार
- २) The most outstanding Rajput ruler in the post Aurangzed period was Sawai Raja Jai Singh of Amber. He built the beautiful city of Jaipur. He also erected astronomical observatories at five places. At how many of the following places he did not erect these??
a) Banaras   b) Ujjain   c) Mathura   d) Udaipur   e) Allahabad
- Answer options :**
1) One   2) Two   3) Three   4) Four
- ३) कार्य काळानुसार क्रमाने बाबर, हुमायून, अकबर, जहांगीर, शहजहान व औरंगजेब हे ग्रेट मुघल्स म्हणून गणल्या जातात. औरंगजेबच्या मृत्यूनंतर आलेल्या मुघल सम्राटांना “लेटर मुघल्स/नंतरचे मुघल्स” म्हणून संबोधले जाते. पुढील लेटर मुघल्सचा त्यांच्या कालावधीप्रमाणे क्रम लावा.
a) अहमद शहा   b) बहादुर शहा   c) जहांदर शहा   d) महम्मद शहा
१) अहमद शहा, बहादुर शहा, जहांदर शहा, महम्मद शहा   २) बहादुर शहा, जहांदर शहा, महम्मद शहा, अहमद शहा
३) बहादुर शहा, महम्मद शहा, जहांदर शहा, अहमद शहा   ४) जहांदर शहा, महम्मद शहा, बहादुर शहा, अहमद शहा
- ३) The Great Mughals included Babar, Humayun, Akbar, Jahagir, Shahjahan and Aurangzeb in that chronological order. The Mughal emperors who came to throne after the death Aurangzeb are called the Later Mughals. Arrange the following four Later Mughals in the chronological order.
a) Ahmad Shah   b) Bahadur Shah   c) Jahandar Shah   d) Mohammad Shah
- Answer options :**
1) Ahmad Shah, Bahadur Shah, Jahandar Shah, Mohammad Shah
2) Bahadur Shah, Jahandar Shah, Mohammad Shah, Ahmad Shah
3) Bahadur Shah, Mohammad Shah, Jahandar Shah, Ahmad Shah
4) Jahandar Shah, Mohammad Shah, Bahadur Shah, Ahman Shah
- ४) खालील (A) आणि (B) विधाने वाचून पर्यायी उत्तरातील योग्य पर्याय निवडा.
(A) भारतीय समाजव्यवस्था सात जातींमध्ये विभागल्याचा उल्लेख मेंगऱ्यैनिस करतो.
(B) मेंगऱ्यैनिसचा जात व व्यवसाय यात गोंधळ उडालेला दिसतो.
पर्यायी उत्तरे :
१) (A) आणि (B) दोन्ही विधाने सत्य असून (B) हे (A) ची योग्य कारणमीमांसा देते.
२) (A) आणि (B) दोन्ही विधाने सत्य आहेत, परंतु (B) हे (A) ची योग्य कारणमीमांसा देत नाही.
३) (A) सत्य आहे, परंतु (B) चूक आहे   ४) (A) चूक आहे, परंतु (B) सत्य आहे

- 4) Read statement (A) and (B) and Choose appropriate option from the answer options :
(A) Megasthenes mentions seven castes into which the Indian society was divided.
(B) Megasthenes confused caste with professions.

Answer options :

- 1) Both (A) and (B) are true, and (B) is the correct explanation of (A).
  - 2) Both (A) and (B) are true, but (B) is not the correct explanation of (A).
  - 3) (A) is true, but (B) is false
  - 4) (A) is false, but (B) is true

पर्यायी उत्तरे :

- १) (a), (b) आणि (d)   २) (a), (c) आणि (d)   ३) (a), (b) आणि (c)   ४) (b), (c) आणि (d)

Answer options:

- 1) (a), (b) and (d)   2) (a), (c) and (d)   3) (a), (b) and (c)   4) (b), (c) and (d)

- 10) Which of the following plays were written by Harshavardhan?
 i) Priyadarsika   ii) Ratanavali   iii) Nagananda

Answer options

- 1) (i) only   2) (i) and (ii) only   3) (ii) and (iii) only   4) All the three

- 11) जोड्या लावा. (उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा)

यादी क्र. I	यादी क्र. II
a) आदिलशाही	i) बीदर
b) निजामशाही	ii) गोवलकोंडा
c) इमादशाही	iii) विजापूर
d) कुतुबशाही	iv) अहमदनगर
e) बरीदशाही	v) बेरार

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
1) (iii) (v)	(v)	(ii)	(iv) (i)	
2) (v)	(iv)	(i)	(ii) (iii)	
3) (iii) (iv)	(iv)	(v)	(ii) (i)	
4) (v) (iv)	(iv)	(ii)	(iii) (i)	

- 11) Match the pairs. (Choose the correct answer option)

List -I

- a) Adil Shahi
 b) Nizam shahi
 c) Imad shahi
 d) Qutub Shahi
 e) Barid Shahi

List -II

- i) Bidar
 ii) Golconda
 iii) Vijapur
 iv) Ahemadnagar
 v) Berar

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
1) (iii) (v)	(v)	(ii)	(iv) (i)	
2) (v)	(iv)	(i)	(ii) (iii)	
3) (iii) (iv)	(iv)	(v)	(ii) (i)	
4) (v) (iv)	(iv)	(ii)	(iii) (i)	

- 12) जुलै १९४७ पर्यंत काही संस्थानांचा भारतीय संघराज्यात विलीन होण्यास विरोध होता त्यात पुढील संस्थाने होती:

a) बडोदा	b) त्रावणकोर	c) बिकानेर	d) भोपाळ
1) वरील सर्व	2) (a), (c)	3) (b), (c)	4) (b), (d)

- 12) The princely states that were unwilling to join the Indian Union until July 1947 included :

a) Baroda	b) Travancore	c) Bikaner	d) Bhopal
1) All the above	2) (a), (c)	3) (b), (c)	4) (b), (d)

- 13) उलेमांच्या राजकारणातील हस्तक्षेपाला तीव्र विरोध खालीलपैकी कोणी केला ?

i) बल्बन	ii) अलाउद्दीन खिलजी	iii) महम्मद बिन-तुघलक	iv) फिरोजशाह तुघलक
----------	---------------------	-----------------------	--------------------

पर्यायी उत्तरे :

1) (i) आणि (ii)	2) (ii) आणि (iii)	3) (iii) आणि (iv)	4) (iv) आणि (i)
-----------------	-------------------	-------------------	-----------------

- 13) Who among the following strongly opposed the interference of the Ulemas in the affairs of the state?

i) Balban	ii) Alauddin Khilji	iii) Muhammad-bin-Tughlaq	iv) Firoz Shah Tughlaq
-----------	---------------------	---------------------------	------------------------

Answer options :

1) (i) and (ii)	2) (ii) and (iii)	3) (iii) and (iv)	4) (iv) and (i)
-----------------	-------------------	-------------------	-----------------

- 14) कॉंग्रेस स्थापनेसंदर्भातील 'सुरक्षा झडप सिद्धांत' ला 'दंतकथा' संबोधून कोणी नाकारले आहे ?

1) ए. ओ. ह्यूम	2) ए. आर. डेसाई	3) ताराचंद	4) बिपन चंद्र
----------------	-----------------	------------	---------------

- 14) Who has rejected the 'Safety Valve Theory' about the foundation of the Congress calling the 'myth'?

1) A. O. Hume	2) A. R. Desai	3) Tarachand	4) Bipan Chandra
---------------	----------------	--------------	------------------

१५) पुढे दिलेल्या ब्रिटिश व्यापारी केंद्रांची त्यांच्या कालक्रमानुसार मांडणी करा. पर्यायी उत्तरातून योग्य पर्याय निवडा.

- i) कलकत्ता ii) सुरत iii) मद्रास iv) बॉम्बे

पर्यायी उत्तरे :

- १) (i),(ii),(iii),(iv) २) (iv),(i),(iii),(ii) ३) (ii),(iii),(iv),(i) ४) (ii),(iii),(i),(iv)

१५) Arrange the following British trading centres in their chronological order. Choose correct answer option.

- i) Calcutta ii) Surat iii) Madras iv) Bombay

Answer options :

- 1) (i),(ii),(iii),(iv) 2) (iv),(i),(iii),(ii) 3) (ii),(iii),(iv),(i) 4) (ii),(iii),(i),(iv)

१६) खालीलपैकी कोणते घटक दैनिक व ऋतूप्रत्येक सौरऊर्जेची तीव्रता व प्रमाण ठरवितात.

- a) पृथ्वीच्या आसाचा कललेला पणa b) दिवस व रात्र प्रमाण c) ढगांचे प्रमाण d) सूर्य किरणांनी पृथ्वीच्या पृष्ठभागाशी केलेला कोन
- पर्यायी उत्तरे :

- १) (a) व (b) २) (b) व (c) ३) (c) व (d) ४) वरील सर्व

१६) Which of the following factors determine diurnal and seasonal variation in intensity and amount of solar radiation?

- a) Inclination of the axis of the earth b) Length of the day
c) Extent of clouds d) Angle of inclination of the Sun's rays

Answer options :

- 1) (a) and (b) 2) (b) and (c) 3) (c) and (d) 4) All the above

१७) चेन्नईजवळ 'एन्नोर' हे बंदर नव्याने विकसित झाले आहे, हे देशातील ..... वे मोठे बंदर असून पूर्व किनाऱ्यावरील ..... वे मोठे बंदर आहे.

- १) ६ व १२ २) ८ व २० ३) १२ व ६ ४) ४ व ९

१७) Newly developed 'Ennore' port near Chennai is the .....th largest port in the country and .....th largest port on the eastern coast.

- १) 6 and 12 २) 8 and 20 ३) 12 and 6 ४) 4 and 9

१८) तीज हा हिंदू सण खालीलपैकी कोणत्या देवतेस समर्पित केला जातो ?

- १) लक्ष्मी २) सरस्वती ३) पार्वती ४) दुर्गा

१८) Teej a Hindu festival is dedicated to which Goddess?

- १) Lakshmi २) Saraswati ३) Parvati ४) Durga

१९) योग्य जोड्या जुळवून खालील पर्यायापैकी योग्य पर्याय ओळखा :

जमात	राज्य
a) अंगामी	i) झारखंड
b) कोटा	ii) आसाम
c) मुंडा	iii) निलगिरी पर्वत (तामिळनाडू)
d) छुतिया	iv) नागालैंड

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
१) (iv)	(iii)	(i)	(ii)
२) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
३) (iv)	(i)	(iii)	(ii)
४) (i)	(iii)	(iv)	(ii)

१९) Match the following pairs and choose the correct option from those given below :

Tribes States

a) Angami	i) Zarkhand
b) Kota	ii) Assam
c) Munda	iii) Nilgiri mountain (Tamil Nadu)
d) Chutiyā	iv) Nagaland

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
१) (iv)	(iii)	(i)	(ii)

- २) (iii) (ii) (iv) (i)
 ३) (iv) (i) (iii) (ii)
 ४) (i) (iii) (iv) (ii)

- २०) गंगेच्या मैदानी प्रदेशाने भारतातील ..... टक्के लोक सामावून घेतले आहेत.
 १) १३   २) २३   ३) ३३   ४) ४३
 २०) The Ganga plains accommodate..... percent of population of India.
 १) 13   २) 23   ३) 33   ४) 43
-
- २१) सन २००९ मधील वन सर्वेक्षणानुसार जास्त ते कमी वनक्षेत्र अशी राज्यांची मांडणी करा :
 a) अरुणाचल प्रदेश   b) महाराष्ट्र   c) मध्य प्रदेश   d) छत्तीसगढ
 पर्यायी उत्तरे :
 १) (c),(d),(a),(b)   २) (a),(c),(d),(b)   ३) (d),(c),(b),(a)   ४) (c),(a),(d),(b)
 २१) Arrange the following States in descending order of their forest area, according to forest survey report 2009.
 a) Arunachal Pradesh   b) Maharashtra   c) Madhya Pradesh   d) Chattisgarh
- Answer options :**
- १) (c),(d),(a),(b)   २) (a),(c),(d),(b)   ३) (d),(c),(b),(a)   ४) (c),(a),(d),(b)

- २२) जोड्या जुळवा आणि खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

नदी	धबधबा
a) शरावती	i) गोकाक
b) कावेरी	ii) चुलीया
c) घटप्रभा	iii) शिवसमुद्रम
d) चंबल	iv) गिरसप्पा
(a) (b) (c) (d)	
१) (iv) (iii) (i) (ii)	
२) (ii) (i) (iii) (iv)	
३) (iv) (ii) (iii) (i)	
४) (iii) (iv) (ii) (i)	

- २२) Match the following choose the correct option from those given below :

River	Water fall
a) Sharavati	i) Gokak
b) Kaveri	ii) Chulia
c) Ghatprabha	iii) Shivasamudram
d) Chambal	iv) Girsappa
(a) (b) (c) (d)	
१) (iv) (iii) (i) (ii)	
२) (ii) (i) (iii) (iv)	
३) (iv) (ii) (iii) (i)	
४) (iii) (iv) (ii) (i)	

- २३) चहा हा चहाच्या झाडांच्या कोवळ्या पानांपासून बनवला जातो. चायनीज जगातील प्रथम चहा पिणारे म्हणून ओळखले जातात. इंग्रजांनी १८२९ मध्ये ईशान्य भारतात आसाम चहा प्रथम शोधला. जगातील लोकप्रिय चहाचे प्रकार आहेत :

- a) मोठ्या पानांचा चायनीज चहा.   b) लहान पानांचा आसाम चहा

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त (a) बरोबर   २) फक्त (b) बरोबर   ३) (a) व (b) दोन्ही बरोबर आहेत   ४) (a) व (b) दोन्ही बरोबर नाहीत.

- २३) Tea is made from young leaves of the tea plant. Chinese were the earliest tea drinkers in the world. The British firs discovered the Assam tea in 1829 in the forest of North-East India. The popular brands in the world are :
 a) Large leaved China tea   b) Small leaved Assam tea

Answer options

- १) Only (a) is correct   २) Only (b) is correct ३) Both (a) and (b) are correct ४) Neither (a) nor (b) is correct

२४) पुढील दोन विधानांचा विचार करा.

- A) दोन्ही अर्धगोलात 10° ते 20° अक्षांशात वाळवंट आहेत.
B) 10° ते 20° अक्षांशात पावसापेक्षा बाढ्येचे प्रमाण अधिक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) दोन्ही (A) व (B) खरे आहेत व (B) हे (A) चे कारण आहे.
२) दोन्ही (A) व (B) व खरे आहेत परंतु (B) हे (A) चे कारण नाही.
३) केवळ (A) खरे आहे.   ४) केवळ (B) खरे आहे.

२४) Consider the following two statements :

- A) There are deserts between 10° and 20° latitudes in both the hemispheres.
B) Between 10° and 20° latitudes evaporation exceeds precipitation.

Answer options :

- 1) Both (A) and (B) are true and (B) is the reason for (A)
2) Both (A) and (B) are true and (B) is not the reason for (A)
3) Only (A) is true   4) Only (B) is true

२५) जोड्या लावा.

स्तंभ A

- a) टोनकिनचे आखात
b) पर्शियाचे आखात
c) अफाबाचे आखात
d) ओबाचे आखात

- (a) (b) (c) (d)
१) (ii) (iii) (iv) (i)
२) (iii) (ii) (i) (iv)
३) (ii) (i) (iv) (iii)
४) (iv) (iii) (ii) (i)

स्तंभ B

- i) आर्कटिक महासागर
ii) चिनी समुद्र
iii) हिंदी महासागर
iv) तांबडा समुद्र

- (i) (ii) (iii) (iv)

२५) Match the following :

Column A

- a) Gulf of Tonkin
b) Parsian Gulf
c) Gulf of Aquaba
d) Gult of Ob

- (a) (b) (c) (d)
१) (ii) (iii) (iv) (i)
२) (iii) (ii) (i) (iv)
३) (ii) (i) (iv) (iii)
४) (iv) (iii) (ii) (i)

Column B

- i) Arctic Ocean
ii) China Sea
iii) Indian Ocean
iv) Red sea

- (i) (ii) (iii) (iv)

२६) जोड्या जुळवून योग्य पर्याय शोधा.

स्थलांतरित शेती

- a) झूम
b) पोटू
c) पोणम
d) दहिया

- (a) (b) (c) (d)
१) (iii) (i) (iv) (ii)
२) (ii) (iii) (iv) (i)
३) (iii) (iv) (ii) (i)
४) (iv) (ii) (i) (iii)

राज्य

- i) छत्तीसगड
ii) केरळ
iii) आसाम
iv) आंध्र प्रदेश

- (i) (ii) (iii) (iv)

- 26) Match the following and choose the correct option from those given below :

Shifting cultivation	State
a) Jhum	i) Chattisgarh
b) Podu	ii) Keral
c) Ponam	iii) Assam
d) Dahiya	iv) Andhra Pradesh
(a)	(b)
9) (iii)	(i) (iv) (ii)
2) (ii)	(iii) (iv) (i)
3) (iii)	(iv) (ii) (i)
8) (iv)	(ii) (i) (iii)

- २७) खालीलपैकी कोणती टेकडी पूर्व आणि पश्चिम घाटास जोडते ?

१) बिल्डीगिरी

३) निलंगिरी

३) निमग्नी

४) नक्षामाला

- 27)** Which of the following hills connect Eastern and Western Ghats?

1) Biligiri

2) Nilgiri

3) Nimgiri

4) Nallamala

- २८) जोड़या लावा.

संभा०

- a) हवाईचा प्रकार
  - b) स्ट्रॉबोलियन प्रकार
  - c) व्हल्वॅनियन प्रकार
  - d) पेलीयन प्रकार

- स्तंभ B**

  - i) मोठ्या वेगाने उफाळत
  - ii) अति प्रक्षेपभक्त
  - iii) शांतपणे उफाळतो
  - iv) सतत उफाळतो

28) Match the following :

Column A

- a) Hawaiian Type
  - b) Strombolian
  - c) Vulcanian
  - d) Peleean Type

- ## **Column B**

- i) Erupt with great force
  - ii) Most violent
  - iii) Erupt quietly
  - iv) Erupt continuously

२९) पुढील दोन विधानांचा विचार करा.

- 29) Consider the following two statements :

- a) Tropical Evergreen forest

- b) Tropical Deciduous Forests : They have fewer species but they are found in close proximity eg. Teak.

Now state whether :

- 1) Only (a) is true   2) Only (b) is true   3) Both (a) and (b) are true

- 4) Neither (a) nor (b) is true

- ३०) पुढील कोणते विधान चक्रीचे आहे ?

- a) चौथ : मराठ्यांनी त्यांच्या राज्याच्या बाहेरील क्षेत्रातून मिळवलेला कर मुघल साम्राज्याला दिल्या जाणाच्या महसुलाच्या एक चतुर्थींश

- b) सरदेशमुखी : मराठ्यांनी जमीन महसुलाच्या एक दशांश लावलेला कर.
c) मिसल : राजपुतांतील राजकीय घटक प्रत्येक केवळ आपल्या पुढाच्याला मानणारे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त (a)   2) (b) व (c)   3) फक्त (c)   4) एकही नाही

30) Which of the following statement is incorrect?

- a) Chauth : Tax realised by Marathas from the areas outside their domain-equal to one fourth of the revenue paid to the Mughal Empire.
b) Sardeshmukhi : tax realised by the Marathas equal to one tenth of the land revenue.
c) Misl : Political unit among the Rajputs, each loyal to its own particular leader.

Answer options :

- 1) Only (a)   2) (b) and (c)   3) Only (c)   4) None

31) परपोषी जीवांमधील मुख्यतः सूक्ष्मजीव व बुरशी मृत पेशीद्रव्यातील विलिष संयुगे तोडून त्याचे सोप्या घटकात रूपांतर करतात जे इतर जीवांना उपयुक्त ठरतात त्या परपोषीजीवांना ..... म्हणतात.

- 1) स्वयंपोषी   2) विघटक   3) भक्षक   4) मिश्रहारी

32) Heterotrophic organisms, chiefly bacteria and fungi that breakdown the complex compound of dead protoplasm and release simple usable substances of other organisms are :

- 1) Autotrophs   2) Decomposers   3) Consumers   4) Omnivorous

33) भारतातील सर्वात पहिले राष्ट्रीय उद्यान ..... हे होय.

- 1) जिम कॉर्बेट   2) संजय गांधी   3) गीर   4) कान्हा

34) The First National Park established in India was .....

- 1) Jim Corbett   2) Sanjay Gandhi   3) Gir   4) Kanha

35) मानवी शरीरामध्ये पाचाच्या संचयनामुळे ..... हा आजार होतो.

- 1) ईटाई-ईटाई   2) मिथॅनोलोबिनिमिया   3) मिनामाटा   4) पोलिओ

36) Accumulation of mercury into human body leads to ..... disease.

- 1) Itai-itai   2) Methaemoglobinemia   3) Minamata   4) Polio

37) अन्नसाखळीमध्ये प्रत्येक ऊर्जास्तरावर विषारी पदार्थाच्या प्रमाणात सलग होणाऱ्या वाढीस ..... म्हणतात.

- 1) जैवनिम्नीकरण   2) जैवआवर्धन   3) जैवसंचयन   4) जैवउपचारीकरण

38) The Continuous increase in concentration of a toxicant at successive trophic levels in food chain is :

- 1) Biodegradation   2) Biomagnification   3) Bioaccumulation   4) Bioremediation

39) कोणत्या वायूमुळे मुख्यत्वे ओझोन थराचा न्हास होतो ?

- 1) कार्बन डाय ऑक्साइड   2) नायट्रोजन डाय ऑक्साइड 3) मिथेन   4) क्लोरोफल्फ्यूरो कार्बन

40) The main gas responsible for zone depletion is :

- 1) Carbon dioxide   2) Nitrogen dioxide   3) Methane   4) Chloro fluro carbon

41) २००० सालच्या राष्ट्रीय लोकसंख्या धोणाचे दीर्घकालीन उद्दिष्ट स्थिर लोकसंख्या साध्य करणे आहे. खालीलपैकी कोणत्या वर्षात हे उद्दिष्ट साध्य करावयाचे आहे ?

- 1) २०१५   2) २०२५   3) २०३५   4) २०४५

42) The long term objective of population policy 2000 is to achieve stable population. During which of the following years this objective is targeted to be achieved?

- 1) 2015   2) 2025   3) 2035   4) 2045

43) भूस्थारणामुळे तिहोरी (तिनपट्टी) क्रांती घडून आली खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- 1) सांस्कृतिक, राजकीय, तांत्रिक 2) राजकीय, सामाजिक, वाणिज्य 3) आर्थिक, राजकीय, सांस्कृतिक 4) यापैकी नाही

44) Land reforms promote triple revolution. Choose the correct option from the following.

- 1) Cultural, Political, Technological   2) Political, Social, Commercial
3) Economic, Political, Cultural   4) None of these

45) वृक्ष सामू नियंत्रित कशाच्या मदतीने करतात ?

- 1) गळण मध्ये H^+ ions मिळवून   2) रक्तामधून H^+ ions काढून
3) Ca^{++} आणि Na^+ ions रक्तामध्ये विरघळवून   4) Ca^{++} ions रक्तामधून काढून

- 38) Kidneys are helping to maintain pH balance by which of the following?
- Adding hydrogen ions to filtrate
  - Removal of hydrogen ions from blood
  - Dissolving calcium and sodium ions in blood
  - Removing carbonate ions from blood
-
- 39) २०११ च्या जनगणनेप्रमाणे भारतातील किती शहरांची लोकसंख्या १० लाखांपेक्षा जास्त आहे ?
- ५२
  - ५३
  - ५४
  - ५५
- 39) According to 2011 census how many cities in India have more than 1 million population?
- ५२
  - ५३
  - ५४
  - ५५
-
- 40) वनस्पतींमध्ये कोणते विकार जास्त प्रमाणात आढळते ?
- बिटा गॅलॅक्टोसाइडेज
  - आरयुबीपी कारबॉक्सीलेज
  - एंटेरोकायनेज
  - हेट्रोकायनेज
- 40) In plant, which enzyme is found in largest quantity?
- β -galactosidase
  - RuBP carboxylase
  - Enterokinase
  - Heterokinase
-
- 41) २०११ च्या जनगणनेनुसार २००१ ते २०११ दरम्यानची स्त्री, साक्षरता दरातील वाढ खालीलपैकी किती होती ?
- ५३.७ % ते ६५.५%
  - ५४.१ % ते ६७.२%
  - ५२.३ % ते ६४.४%
  - ५५.३ % ते ६३.२%
- 41) As per the 2011 census what was the rate of improvement in female literacy during 2001 to 2011?
- 53.7 % to 65.5%
  - 54.1 % to 67.2%
  - 52.3 % to 64.4%
  - 55.3 % to 63.2%
-
- 42) अमर्त्य सेन आणि गाऊलेट डी. यांनी वर्णन केलेली विकासाची महत्वाची मूल्ये कोणती ? खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.
- उपजीविका, स्वतःबद्ध आदर, स्वातंत्र्य, क्षमता, अधिकार/हक्क
  - आराय्य, भरणपोषण, शिक्षण, क्षमता, अधिकार/हक्क
  - अन्न, वस्त्र, निवारा, पिण्याचे पाणी, स्वच्छता
  - राष्ट्रीय उत्पन्न वाढ, दर डोई उत्पन्न, मूलभूत गरजा, स्वातंत्र्य, शिक्षण
- 42) What are the core values of development as described by Amartya Sen and Goulet D?
- Sustenance, self esteem, freedom, capabilities, entitlement.
  - Health, nutrition, education, capabilities, entitlement.
  - Food, clothing, shelter, drinking water, sanitation.
  - Increase in national income, per capita income, basic needs, freedom, education
-
- 43) २०११ च्या मानवी विकास अहवालाने १०९ देशांचा बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांकाचा अंदाज सादर केला. त्या अहवालानुसार या देशांतील किती प्रमाणात लोकसंख्या बहुआयामी दारिद्र्य अनुभवीत आहे?
- १/२
  - १/३
  - १/४
  - १/५
- 43) Human development report of 2011, presented Multidimensional Poverty Index (MPI) estimates of 109 countries. What proportion of population according to this report, in these countries experience multidimensional poverty?
- 1/2
  - 1/3
  - 1/4
  - 1/5
-
- 44) ऑक्सिश्वसनाच्या शेवटी काय तयार होते.
- सी. ओ.₂ + सी. ओ. (CO₂+CO)
  - सी. ओ.₂ + एन. ओ. (CO₂+NO)
  - सी. ओ.₂ + ओ₂ (CO₂+O₂)
  - सी. ओ.₂ + एच. ओ. (CO₂+H₂O)
- 44) The end product of aerobic respiration is :
- (CO₂+CO)
  - (CO₂+NO)
  - (CO₂+O₂)
  - (CO₂+H₂O)
-
- 45) खालील पर्यायातून “माल्थसचा लोकसंख्येचा सापळा” ज्याच्याशी संबंधित आहे तो पर्याय निवडा.
- लोकसंख्या वाढ आणि सकारात्मक नियंत्रण
  - लोकसंख्या वाढ आणि प्रतिबंधात्मक नियंत्रण
  - लोकसंख्या वाढ आणि विकास
  - लोकसंख्या वाढ आणि जननक्षमता
- 45) Choose from the following options what the "Malthusian Population Trap" is related to :
- Population growth and positive checks
  - Population growth and preventive checks
  - Population growth and development
  - Population growth and fertility
-
- 46) सिलिकॉन व्हॅली, कॅलिफोर्निया, यू.एस.ए. हे आजच्या जगातील सर्वात मोठ्या सायन्स उद्यानांपैकी एक आहे कारण तेथे शेकडो हायटेक माहिती तंत्रज्ञान उद्योग वसलेले आहेत. सिलिकॉन व्हॅली बाबतच्या पुढील दोन विधानांपैकी कोणते बरोबर आहे?
- कधी काळी सिलिकॉन व्हॅलीला “व्हॅली ऑफ हार्टस् डिलाइट” म्हटले जायचे.
  - असे म्हटले जायचे कारण तेथे शेकडो-नि-हजारो फुलांच्या प्रजाती फुलायच्या !
- केवळ (A)
  - केवळ (B)
  - (A) व (B) दोन्ही
  - (A) व (B) दोन्हीही नाही.
- 46) Silicon Valley, California, United States is one of the greatest Science parks in the world today as it contains hundreds of hightech information technology industries. Which of the following two statements about the Silicon Valley is correct?

- A) Silico Valley was once called the "Valley of Heats's Delight".
 B) It was so called because hundreds and thousands of varieties of flowers bloomed therein.
- 1) Only (A)   2) Only (B)   3) Both (A) and (B)   4) Neither (A) nor (B)
-
- 47) बांगला देशामधील चक्रीवादळ जगातील सर्वात भीषण नैसर्गिक दुर्घटनापैकी एक आहे. सुमारे ३,००,००० लोकांनी आपले प्राण गमावले, असे म्हणतात. बांगला देशामध्ये, म्हणजे त्यावेळच्या पूर्व पाकिस्तानात ही दुर्घटना कधी घडली ?
 १) १९७०   २) १९६०   ३) १९५०   ४) १९४०
- 47) One of the worst natural disasters of the World was the cyclone struck in Bangladesh. As many as 3,00,000 people, lost their lives, it is said. When did the disaster struck Bangladesh, then East Pakistan?
 १) १९७०   २) १९६०   ३) १९५०   ४) १९४०
-
- 48) जून २०१२ मधील शाश्वत विकासासाठीची रियो + २० परिषद 'हिरवी अर्थव्यवस्था' प्रारूपाची समर्थक होती. खालीलपैकी कोणत्या लेखकांच्या पुस्तकात 'हिरव्या अर्थव्यवस्थे' ची संज्ञा रचली गेली ?
 १) अमर्त्य सेन, डी. फ्रीडमन, सेंम्युअल्सन   २) डी. पिअर्स, ए. मार्कंडेय, इ. बारबीअर
 ३) आय. कादिर, डब्लू. बेरी, एन, हाटेकर   ४) डी. ग्रीनबर्ग, जे. टेलर, स्मिथ
- 48) The June 2012, Rio + 20 conference on sustainable development advocated the "green economy" model. In whose book the term 'green economy' was coined?
 १) Amartya Sen, D. Friedman, Samuelsan   २) D. Pearce, A. Markandya, E. Barbier
 ३) I. Quadeer, W. Berry, N. Hatekar   ४) D. Greenberg, J Taylor, Schmidth
-
- 49) रेडिओ तरंगाचा वेग हा ..... असतो.
 १) प्रकाशाच्या वेगापेक्षा जास्त २) प्रकाशाच्या वेगा एवढाच ३) प्रकाशाच्या वेगापेक्षा कमी ४) प्रकाशाच्या वेगाच्या दोन पट
- 49) The velocity of radio waves is .....
 १) Greater than velocity of light   २) As that of velocity of light
 ३) Less than velocity of light   ४) Exactly double the velocity of light
-
- 50) खालीलपैकी कोणते वर्ष हे भारतातील पर्यावरणासंबंधी वैधानिक कारवाईसाठी एक महत्वाची खूण म्हणून मानले जाते; जेव्हा राष्ट्रीय पर्यावरण नियोजन आणि समन्वय समितीची स्थापना झाली ?
 १) १९७३   २) १९७१   ३) १९७२   ४) १९७४
- 50) Which of the following is considered as a land mark year in the history of legislative action in India for environment concerns during which National Committee for Environment Planning and Coordination (NCEPC) was set up?
 १) १९७३   २) १९७१   ३) १९७२   ४) १९७४
-
- 51) ऑक्सिजन निसर्गात किती आयसोटोप्समध्ये आढळतो ?
 १) २   २) ३   ३) ४   ४) १
- 51) Oxygen occurs in nature in ..... isotopic forms.
 १) २   २) ३   ३) ४   ४) १
-
- 52) 'रामन परिणाम' कशास म्हणतात ?
 १) फोटॉनच्या इलेक्ट्रॉनशी होणाऱ्या अप्रत्यास्थ संघातास.   २) फोटॉनच्या इलेक्ट्रॉनशी होणाऱ्या प्रत्यास्थ संघातास.
 ३) फोटॉनच्या रेणूशी होणाऱ्या अप्रत्यास्थ संघातास.   ४) फोटॉनच्या रेणूशी होणाऱ्या प्रत्यास्थ संघातास.
- 52) Raman effect is due to :
 १) Inelastic collision of photon with e⁻   २) Elastic collision of photon with e⁻
 ३) Inelastic collision of photon with molecule   ४) Elastic collision of photon with molecule
-
- 53) जर एखादी जड वस्तू क्षितिज समांतर दिशेने गुळ्गुळीत पृष्ठभागावरून ओढली, तर त्या वस्तूवर क्रिया करणारे बल खालीलप्रमाणे असेल.
 a) क्षितिज समांतर दिशेने प्रयुक्त केलेले बल   b) लंबरुपी अधोगामी दिशेने क्रिया करणारे गुरुत्वीय बल
 c) स्थानांतराच्या विरुद्ध दिशेने कार्य करणारे घर्षण बल   d) उर्ध्वगामी दिशेने कार्य करणारे प्रतिक्रिया बल.
 वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?
 १) (a) आणि (b)   २) (a),(b),(c) आणि (d)   ३) (b),(c) आणि (d)   ४) (a),(b) आणि (c)
- 53) If a heavy load is pulled along a smooth horizontal surface, then the force acting on the load may be :
 a) The applied force in the horizontal direction.
 b) The force of gravity acting on the load vertically downwards.

c) The force of friction acting in the horizontal direction opposite the motion.

d) Reaction force due to the horizontal surface.

Which of the above statements are true?

1) (a) and (b)

2) (a), (b), (c) and (d)

3) (b), (c) and (d)

4) (a), (b) and (c)

५४) खालीलपैकी योग्य वाक्यांची निवड करा.

a) ध्वनिलहरी वायू पदार्थांपेक्षा स्थायू पदार्थातून वेगाने जातात. b) ध्वनिलहरी निर्वात पोकळीतून सर्वात जलद गतीने जातात.

c) ध्वनिलहरी अनुलंब लहरी आहेत

d) ध्वनिलहरी द्रव पदार्थांपेक्षा वायू पदार्थातून कमी वेगाने जातात.

१) (a),(c) आणि (d) फक्त   २) (a) आणि (b) फक्त   ३) (c) आणि (d) फक्त   ४) (b) आणि (d) फक्त

५४) Choose correct statements from the following :

a) Sound waves travel faster in solids than in gases. b) Sound waves travel fastest through vaccum.

c) Sound waves are longitudinal waves

d) Sound waves travel slower in gases than in liquids.

१) (a),(c) and (d) only   २) (a) and (b)only

३) (c) and (d) only   ४) (b) and (d) only

५५) अतिलघू रेडिओतरंग भवीचे (२.४५ GHz फ्रिक्वेन्सी) फायदे काय आहेत ?

a) त्याचेमध्ये ज्वाला नाहीत

b) पदार्थातील पौटिकता कमी प्रमाणात नष्ट होते.

c) अन्नपदार्थामध्ये भौतिक बदल घडतो.

d) निर्जतुकीकरण होते.

१) (a),(c) आणि (d)   २) (a),(b) आणि (c)   ३) (b),(c) आणि (d)   ४) (c) आणि (d)

५५) What are the advantages of Microwaves oven having microwave frequency of 2.45 GHz?

a) There are no flames

2) Destruction of nutrients is less

c) There is a physical change in foods

4) Sterilization effected

१) (a),(c) and (d)

२) (a),(b) and (c)

३) (b),(c) and (d)

४) (c) and (d)

५६) खालीलपैकी कार्बनचे अऱ्लोट्रॉप कुठले ते सांगा ?

a) कार्बन हलाईइस

b) डायमंड

c) फुलेरीन्स

d) ग्राफाईट   e) कॅऑइट

१) सर्व पर्याय योग्य

२) (b),(c),(d)

३) (a),(b),(c)

४) (a),(b),(d)

५६) The allotropes of carbon are :

a) Carbon halides

b) Diamond

c) Fullerenes

d) Graphite   e) Chaoite

१) Carbon halides

२) (b),(c),(d)

३) (a),(b),(c)

४) (a),(b),(d)

५७) खालीलपैकी विसंगत पर्याय कोणता ?

१) प्रगंडिका

२) उर्विका

३) बहीप्रकोष्ठ

४) अंसफलक

५७) Spot the odd one out?

१) Humerus

२) Femur

३) Radius

४) Scapula

५८) कोणती प्राणी पेशी मेदाचे संश्लेषण संग्रहण आणि चयापचय करते ?

१) अभिस्तर ऊती

२) मेद ऊती

३) योजी ऊती

४) स्नायू ऊती

५८) Which animal tissue synthesizes, stores and metabolizes fat?

१) Epithelial tissue

२) Adipose tissue

३) Connective tissue

४) Muscle tissue

५९) वनस्पतींना द्विनाम पद्धती कोणत्या वनस्पती शास्त्रज्ञाने सुरु केली ?

१) बेसे

२) बैथम आणि हुकर

३) कार्लस् लिनिअस

४) थिओफ्रास्टस

५९) Which Botanist introduced the 'Bionomial' nomenclature to the plants?

१) Bessey

२) Bentham and Hooker

३) Carolus Linnaeus

४) Theophrastus

६०) विषाणू (व्हायरस) ..... असतात.

१) एकपेशीय जीव

२) पेशीभितीरहित पेशी

३) बहुपेशीय जीव

४) अपेशीय जीव

६०) Viruses are :

१) Unicellular

२) Cellular without cell wall

३) Multicellular Organisms

४) Non-cellular Organisms

६१) युरिया चे वहन कोण करते ?

१) जीवद्रव्य + रक्त

२) रक्त+आॅक्सिजन

३) तांबळ्या रक्त पेशी + कार्बन डाय ऑक्साइड

४) पांढळ्या रक्त पेशी + लाळ

६१) Urea is transported by :

१) Plasma + Blood

२) Blood + O₂

३) RBC + CO₂

४) WBC + Salivam

- ६२) फुलांमधील आवश्यक मंडळ कोणते ?
 १) निदल आणि परिदल   २) निदल आणि दल   ३) पुमंग आणि जायांग   ४) निदल पुंज आणि पुंकेसर
- ६२) Which of the following are essential whorls of the flowers?
 १) Sepal and Tepal   २) Sepal and Petal   ३) Androecium and Gynoecium ४) Calyx and Stamens
-
- ६३) खालीलपैकी कुठले विधान सत्य आहे ?
 a) इंडिगो ब्ल्यू हा नैसर्गिक रंग आहे.
 १) दोन्ही सत्य   २) (a) सत्य, (b) असत्य   ३) (a) असत्य, (b) सत्य   ४) दोन्ही असत्य
- ६३) Which of the following statements is true?
 a) Indigo- blue is a natural dye.   b) Alizarin is a synthetic dye.
 १) Both true   २) (a) true, (b) false   ३) (a) false, (b) true   ४) Both false
-
- ६४) प्रथिनांच्या निर्मितीत कुठल्या RNA चे महत्त्वाचे कार्य आहे ?
 १) mRNA   २) t RNA   ३) i RNA   ४) r RNA
- ६४) In protein synthesis, which RNA plays an important role?
 १) mRNA   २) t RNA   ३) i RNA   ४) r RNA
-
- ६५) सिमेंटची निर्मिती ही खालीलपैकी कुठल्या घटकांपासून झालेली आहे ?
 १) CaO-SiO₂-Al₂O₃   २) CaO-Al₂O₃-MgO   ३) SiO₂-Al₂O₃-AlCl₃   ४) CaO-SiO₂-AlCl₃
- ६५) The composition of cement is :
 १) CaO-SiO₂-Al₂O₃   २) CaO-Al₂O₃-MgO   ३) SiO₂-Al₂O₃-AlCl₃   ४) CaO-SiO₂-AlCl₃
-
- ६६) सुक्रोजचे पाण्याबोर संयोग होऊन पृथक्करण झाल्यास समप्रमाणात कुठले मिश्रण तयार होते ?
 १) ग्लुकोज आणि रायबोज   २) फ्रुक्टोज आणि रायबोज ३) ग्लुकोज आणि फ्रुक्टोज   ४) लॅक्टोज आणि माल्टोज
- ६६) Upon hydrolysis, sucrose yields equimolar mixture of :
 १) Glucose and ribose   २) Fructose and ribose   ३) Glucose and fructose   ४) Lactose and maltose
-
- ६७) नायट्रोजन स्थिरीकरणामध्ये मूळभूत गरजाचे घटक नमूद करा.
 a) नायट्रोजन   b) फेरडॉकझीन   c) एटीपी   d) एअरोबिक कंडिशन
 १) सर्व पर्याय योग्य   २) (a),(b),(c)   ३) (a),(b),(d)   ४) (a),(c),(d)
- ६७) The fundamental requirement for nitrogen fixation are :
 a) Nitrogenase   b) Ferredoxin   c) ATP   d) Aerobic conditions
 १) All the above   २) (a),(b),(c)   ३) (a),(b),(d)   ४) (a),(c),(d)
-
- ६८) खालील विधानांची सत्यता पडताळा.
 'अन्न संरक्षण समिती' प्रकाशन ३९८ द्वारा रासायनिक पदार्थाच्या अन्नप्रक्रियेतील वापरासंबंधी खालील मार्गदर्शक तत्त्वे दिलेली आहेत. त्यांची सत्यता पडताळा.
 a) अन्नाचे सत्त्व टिकविण्यासाठी अन्टीऑक्सीडंटचा वापर   b) अन्न टिकवून ठेवण्यासाठी अन्टीमायक्रोबिअल व इन्टर्ट गॅसचा वापर.
 c) रंग व चव देणाऱ्या पदार्थाचा वापर करून अन्नाचे सुशोभीकरण करणे.
 d) अन्न प्रक्रियेत बफर्स चा वापर करणे.
 १) सर्व विधाने सत्य आहेत   २) (a),(b),(c) सत्य   ३) (a) आणि (d) सत्य   ४) सर्व विधाने असत्य आहेत.
- ६८) Which of the following statements are true? The guidelines for "the use of chemical additives in food processing" by Food Protection Committee in publication 398 include :
 a) Use of antioxidants to maintain nutritional value
 b) Use of anti microbial agents and inert gases for food stability.
 c) Use of colouring and flavouring agents to enhance the attractiveness.
 d) Use of buffers in food processing.
 १) All are true   २) (a),(b),(c) are true   ३) (a) and (d) are true   ४) All are false
-
- ६९) डीएनएमध्ये थायमीन हा नेहमी कुठल्या अमायनो ऑसिडशी जोडी बनवितो ?
 १) अँडेनाईन   २) सायटोसीन   ३) ग्वानीन   ४) थायमीन
- ६९) In DNA, thymine always pairs with.....
 १) Adenine   २) Cytosine   ३) Guanine   ४) Thymine
-

70)	कोणते मिश्रण नाही ?	1) पाणी	2) हवा	3) माती	4) खडू		
70)	What is not a mixture?	1) Water	2) Air	3) Soil	4) Chalk		
71)	स्वतंत्र भारतात खालीलपैकी कोणती कायदेशीर तरतुद आपणास ग्रामीण सामाजिक, आर्थिक समवाटणी न्याय देण्याच्या दृष्टीने सर्वांत प्रभावी वाटते ?	1) वन हळ कायदा	2) शेतजमीन कूळ कायदा	3) कृषी कमाल जमीन धारणा कायदा	4) कर्जमुक्ती कायदा		
71)	Which of the following statutory provisions will you view as the most effective instrument of rural socio-economic distribution justice in the independent India?	1) Forest Rights Act	2) Agricultural Tenancy Act	3) Agricultural Land Ceiling Act	4) Debt Relief Act		
72)	काही नैसर्गिकरीत्या आढळणारे acids (आम्ल) त्यांच्या स्रोतासह दिलेले आहेत.	चुकीची जोडी ओळखा :	a) विणेगर - असिटिक ऑसिड	b) संत्री - सायट्रिक ऑसिड	c) विंच- टारटारिक ऑसिड		
			d) टोमेटो - ऑक्झालिक ऑसिड	e) आंबट दूध (दही) - लॉकिटक ऑसिड	f) लिंबू - सायट्रिक ऑसिड		
			g) कीटकाचा डंख - मेथॅनॉइक ऑसिड	h) नेटलचा डंख - सल्फ्युरिक ऑसिड			
			1) (c)	2) (d)	3) (g)		
					4) (h)		
72)	Some naturally occurring acids are given below with their sources.	Identify the incorrect pair :	a) Vinegar - Acetic acid	b) Oranges - Citric acid	c) Tamarind - Tartaric acid		
			d) Tomatoes - Oxalic acid	e) Sour milk (curds) - Lactic acid	f) Lemons - Citric acids		
			g) Anti sting - Methanoic acid	h) Nettle sting - Sulphuric acid			
			1) (c)	2) (d)	3) (g)		
					4) (h)		
73)	खालील विधाने पहा :	a) लोकसभेमध्ये पारित न झालेले, परंतु राज्यसभेत प्रलंबित विधेयक, लोकसभा विसर्जित झाल्यास व्यपगत होते.	b) सदने संस्थगित झाल्यास संसदेतील प्रलंबित विधेयके व्यपगत होतात.	वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?			
		1) फक्त (a)	2) (a) नाही आणि (b) सुद्धा नाही	3) (a) नाही (b) दोन्ही	4) फक्त (b)		
73)	Consider the following statements :	a) Bill pending in the Rajya Sabha which has not been passed by the Lok Sabha shall lapse on dissolution of the Lok Sabha.	b) A Bill pending in Parliament shall lapse by reason of Prorogation of the houses.	Which of the statements/s given above is/are correct?			
		1) Only (a)	2) Neither (a) nor (b)	3) Both (a) and (b)	4) Only (b)		
74)	खालीलपैकी कोणत्या घटनादुरुस्तीद्वारे राजकीय पक्षांतरावर अंकुश आणण्याचा प्रयत्न झाला ?	1) ४२ वी	2) ५२ वी	3) ६२ वी	4) ७० वी		
74)	Which one of the following amendments to the Constitution of India sought to curb political defections?	1) 42 nd	2) 52 nd	3) 62 nd	4) 70 th		
75)	पुढील दोन विधानांचा विचार करा :	a) आपल्या पोटात हायड्रोक्लोरिक ऑसिड निर्माण होते ते पचनक्रियेस मदत करते. अपचनात पोटात अधिक ऑसिड निर्माण होते ज्याने पोट दुखायला लागते व माणूस अस्वस्थ होतो.	b) मॅग्नेशियम हायड्रोक्साइड (मिळक ऑफ मॅग्नेशिया) चा वापर अशा वेळी केला जातो जे एक अनॅलजेसिक आहे. कोणते वाक्य पूर्णपणे बरोबर आहे ?	1) केवळ (a)	2) केवळ (b)	3) (a) व (b) दोन्ही	4) (a) व (b) दोन्हीही नाही
75)	Consider the following two statements :	a) Our stomach produces hydrochloric acid. It helps in digestion of food. During indigestion the stomach produces too much acid causing pain and irritation.	b) Magnesium hydroxide (milk of magnesia) is often used in the above condition which is an analgesic? Which is a completely correct statements ?	1) Only (a)	2) Only (b)	3) Both (a) and (b)	4) Neither (a) nor (b)

- ७६) राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाचे अध्यक्ष आणि सदस्यांची नेमणूक खालीलपैकी सदस्य असलेली समिती करते:
- a) लोकसभेचे अध्यक्ष
  - b) राज्यसभेचे उपाध्यक्ष
  - c) लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते
  - d) राज्यसभेतील विरोधी पक्षनेते
  - e) पंतप्रधान
  - f) केंद्रीय गृहमंत्री
- योग्य पर्याय निवडा :
- १) (a),(c),(e) आणि (f)
  - २) (a),(c) आणि (e)
  - ३) (a),(c),(d) आणि (e)
  - ४) (a),(b),(c),(d),(e) आणि (f)
- ७६) The Chairman and Members of the National Human Rights Commission are appointed on the recommendation of a committee consisting of :
- a) Speaker of the Lok Sabha
  - b) Deputy Chairman of the Rajya Sabha
  - c) Leader of the Opposition in the Lok Sabha
  - d) Leader of the Opposition in the Rajya Sabha
  - e) Prime Minister
  - f) Union Home Minister
- Select the correct answer from the codes given below :
- १) (a),(c),(e) and (f)
  - २) (a),(c) and (e)
  - ३) (a),(c),(d) and (e)
  - ४) (a),(b),(c),(d),(e) and (f)
-
- ७७) खाली नमूद केलेली राज्ये निर्माण केल्याचा किंवा पूर्ण राज्याचा दर्जा दिल्याचा योग्य कालानुक्रम काय आहे?
- a) नागांड
  - b) आंध्र प्रदेश
  - c) हरियाणा
  - d) महाराष्ट्र
- योग्य पर्याय निवडा :
- १) (a),(b),(c) आणि (d)
  - २) (a),(b),(d) आणि (c)
  - ३) (b),(a),(d) आणि (c)
  - ४) (b),(d),(a) आणि (c)
- ७७) What is the correct chronological order in which the following states of the Indian Union were created or granted full statehood?
- a) Nagaland
  - b) Andhra Pradesh
  - c) Haryana
  - d) Maharashtra
- Select the correct answer using the codes given below :
- १) (a),(b),(c) and (d)
  - २) (a),(b),(d) and (c)
  - ३) (b),(a),(d) and (c)
  - ४) (b),(d),(a) and (c)
-
- ७८) पुढील दोन विधानाऱ्येकी कोणते योग्य आहे?
- a) जो सोडा सर्वसाधारणपणे स्वयंपाकघरात चविष्ट कुरकुरीत भजे तयार करायला वापरला जातो तो आहे बेकिंग सोडा सोडियम कार्बोनेट आहे.
  - b) वॉशिंग सोडा घरेलू कामकाजात स्वच्छक म्हणून वापरला जातो तसेच काच, साबण व कागद उद्योगातही वापरतात. वॉशिंग सोडा हे सोडियम हायड्रोजेन कार्बोनेट असते.
- १) फक्त (a)
  - २) फक्त (b)
  - ३) (a) व (b) दोन्ही
  - ४) (a) व (b) दोन्ही ही नाही.
- ७८) Which of the following two statements is correct?
- a) The soda commonly used in the kitchen for making tasty crispy pokadas is baking soda. The baking soda is a sodium carbonate.
  - b) Washing soda is usually used as a cleaning agent for domestic purposes and in glass, soap, paper industries. The washing soda is sodium hydrogen carbonate.
- १) only (a)
  - २) Only
  - ३) Both (a) and (b)
  - ४) Neither (a) nor (b)
-
- ७९) इंग्रजी सत्तेविरुद्ध महात्मा गांधीच्या नेतृत्वाखालील अहिंसक आंदोलनाऱ्येकी जनमानसाला गतिशील करणारी सगळ्यात प्रभावी चळवळ तुमच्या मते कोणती?
- १) चलेजाव चळवळ
  - २) स्वदेशीचा वापर व परदेशी मालावर बहिष्कार चळवळ
  - ३) सविनय कायदेभंग चळवळ
  - ४) उपोषण
- ७९) Which of the following non-violent movements led by Mahatma Gandhi against the British Raj, you would rank as the most effective to mobilize the masses?
- 1) Quit India Movement
  - 2) Swadesi use and Boycott of foreign goods Movement
  - 3) Civil Disobedience Movement
  - 4) Fasting
-
- ८०) खालीलपैकी कोणत्या खटल्याचा परिणाम म्हणून संसदेने २४ वी घटना दुरुस्ती कायदा संमत केला?
- १) गोलकनाथ खटला
  - २) मिनर्वा मिल्स खटला
  - ३) केशवानंद भारती खटला
  - ४) शंकरी प्रसाद खटला
- ८०) Which one of the following cases prompted the Parliament to enact 24th Constitutional Amendment Act?
- 1) Golaknath case
  - 2) Minerva Mills case
  - 3) Kesavananda Bharati case
  - 4) Shankari Prasad case
-
- ८१) घटनेच्या कलम २२ अंतर्गत, काही गोर्टीचा अपवाद वगळता प्रतिबंधक स्थानबद्दते अंतर्गत जास्तीत जास्त किती काळ एखाद्या व्यक्तीला स्थानबद्द केले जाऊ शकते?
- १) २ महिने
  - २) ३ महिने
  - ३) ४ महिने
  - ४) ६ महिने

- 81) Under Article 22 of the Constitution of India, with the exception of certain provision stated there in, what is the maximum period for detention of person under preventive detention?
- 1) 2 months   2) 3 months   3) 4 months   4) 6 months
-
- 82) नागरिकत्व कायदा १९५५ अंतर्गत, खालीलपैकी कोणत्या पर्यायाद्वारे एखादी व्यक्ती भारताचा नागरिक बनू शकते ?
 a) भूमी अधिग्रहीत झाल्यामुळे   b) वारसा हक्काने   c) जन्म भारतात झाल्याने   d) राष्ट्रीयीकरणाद्वारे   e) नोंदणी द्वारे खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा :
 १) (b),(c),(d) आणि (e)   २) (a),(b),(c) आणि (d)   ३) (a),(c),(d) आणि (e)   ४) (a),(b),(c) आणि (e)
- 83) Under the Citizenship Act 1955, by which of the following ways can a person become a citizen of India?
 a) By incorporation of territory   b) By descent   c) By birth   d) By registration
 Select the correct answer using the codes given below :
- 1) (b),(c),(d) and (e)   2) (a),(b),(c) and (d)   3) (a),(c),(d) And (e)   4) (a),(b),(c) And (e)
-
- 84) अरविंद केजरीवाल, दिल्लीचे नवीन मुख्यमंत्री व आम आदमी पार्टी बाबत पुढील दोन विधाने पहा:
 a) ते आय. आय. टी. कानपूरचे माजी विद्यार्थी आहेत.
 b) त्यांच्या पार्टीने दिल्लीच्या नुकत्याच झालेल्या निवडणुकीत ७० पैकी २९ ठिकाणी विजय प्राप्त केला.
- पर्याय :**
- १) केवळ (a) बरोबर   २) केवळ (b) बरोबर   ३) (a) व (b) दोन्ही विधाने बरोबर   ४) (a) व (b) दोन्ही विधाने चूक
- 85) Consider the following two statements about Arvind Kejriwal, the new chief Minister of Delhi and the leader of Aam Aadmi Party :
 a) He is an alumni of IIT Kanpur.
 b) In the recent elections held in Delhi his party won 29 of the 70 seats.
- Options :**
- 1) Only (a) is right   2) Only (b) is right   3) Both (a) and (b) are right   4) Neither (a) nor (b) is right
-
- 86) मारिजुआना या मादक पदार्थाच्या उत्पादन व व्यापाराला कायदेशीर मान्यता देणारे राष्ट्र कोणते ?
 १) कंबोडिया   २) श्रीलंका   ३) सिरिया   ४) उरुग्वे
- 87) The first country to legalize production and trade of marijuana is :
 1) Cambodia   2) Srilanka   3) Syria   4) Uruguay
-
- 88) पुढील कोणती विधाने योग्य आहेत ?
 a) ऑक्सिजनयुक्त रक्त आणि बिनाऑक्सिजन रक्त यांचे मिश्रण होऊ नये म्हणून पक्ष्यांमध्ये व सस्तन प्राण्यांत चार दालनांचे हृदय आहे.
 b) ऑफिबियनस व काही सरपटान्या प्राण्यांमध्ये काही प्रमाणात ऑक्सिजनयुक्त व बिनाऑक्सिजन रक्त मिश्रण होण्यास हरकत नसते म्हणून त्यांचे हृदय तीन दालनांचे असते.
 c) माश्यांमध्ये केवळ दोन दालनांचे हृदय असते कारण रक्त गिल्स मध्ये जाऊन ऑक्सिजनयुक्त होते व नंतर शरीराच्या इतर भागात जाते.
 १) (a) व (b)   २) (b) व (c)   ३) (a) व (c)   ४) (a),(b) व (c)
- 89) Which of the following statements are correct?
 a) So as to prevent oxygenated blood from mixing with deoxygenated blood birds and mammals have four chambered hearts.
 b) Amphibians and some reptiles tolerate some mixing of oxygenated and deoxygenated blood and therefore have three chambered hearts.
 c) Fishes have only two chambered hearts as here blood is pumped to gills to get oxygenated which then passes to the rest of the body.
- 1) (a) and (b)   2) (b) and (c)   3) (a) and (c)   4) (a),(b) and (c)
-
- 90) फॉरेस्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा :
 a) तिची स्थापना 'ब्रिटिश इंपेरिअल फॉरेस्ट स्कूल' म्हणून १९०६ मध्ये करण्यात आली होती.
 b) १९४७ मध्ये इंपेरिअल फॉरेस्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट म्हणून पुनर्स्थापना करण्यात आली.
 c) तिला उत्तराखण्डमध्ये डेहराडून येथे आहे.   d) १९९१ मध्ये तिला अभिमत विद्यापीठाचा दर्जा देण्यात आला.
 वरीलपैकी कोणते/कोणती विधाने बरोबर आहेत ?
 १) फक्त (a) व (c)   २) फक्त (b) व (c)   ३) फक्त (c) आणि (d)   ४) फक्त (a),(c) व (d)

- 86) Consider the following statements about the Forest Research Institute (India)
- a) It was founded as the 'British Imperial Forest School' in 1906.
 b) It was reestablished as the Imperial Forest Research Institute in 1947.
 c) It is located in Dehradun (Uttarakhand)
 d) It was declared as deemed university in 1991.
- Which of the above statements is /are correct?
- 1) (a) and (c) only   2) (b) and (c) only   3) (c) and (d) only   4) (a),(c) and (d) only
-
- 87) अष्टपैलू नट फारुख शेख इतक्यात त्याच्या वयाच्या ६५ व्या वर्षी निवर्तला, हृदयविकाराच्या झटक्याने त्याचे मरण झाले. त्याने शतरंज के खिलाडी, नुरी, उम्राव जान, चश्मेबदूर, कथा, बझार चित्रपटात चांगले काम केले. त्याच्या बद्दल पुढील दोन विधानांचा विचार करा.
- a) “जी मंत्रीजी” मध्ये त्याने खात्याच्या सचिवाची भूमिका उत्कृष्ट वठवली.
 b) त्याला हृदयविकाराचा झटका दुबई येथे आला.
- पर्याय :**
- 1) केवळ (a) बरोबर   2) केवळ (b) बरोबर   3) (a) व (b) दोन्ही विधाने बरोबर 4) (a) व (b) दोन्ही विधाने चूक
- 87) The versatile actor Farooq Sheikh passed away recently at the age of 65. He died of heart attack. He acted well in Shatralji Ke Khilari, Noorie, Umrao Jaan, Chasme Baddoor, Katha, Bazaar. Consider the following two statements about him.
- a) In "Ji Matriji" he performed the role of a Secretary to the government wonderfully well.
 b) He suffered the heart attack at Dubai.
- Options :**
- 1) Only (a) is right   2) Only (b) is right   3) Both (a) and (b) are right   4) Neither (a) nor (b) is right
-
- 88) चारा घोटाळ्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणी राजदचे (राष्ट्रीय जनता दलाचे) प्रमुख लालू प्रसाद यादव यांना दोषी ठरविले ?
- 1) झारखंड उच्च न्यायालय   2) भारताचे सर्वोच्च न्यायालय
 3) सीबीआयचे विशेष न्यायालय   4) पाटणा उच्च न्यायालय
- 88) Which one of the following convicted RJD (Rashtriya Janata Dal) Chief Lalu Prasad Yadav in a fodder scam?
- 1) Jharkhan High Court   2) Supreme Court of India   3) Special CBI Court   4) Patna High Court
-
- 89) साहित्य अकादमी पुरस्कारासंदर्भात सूची व सूची मधील जोड्या जुळवा
सूची - A (व्यक्ती)	सूची - B (पुरस्कार वर्ष)
a) श्याम मनोहर	i) २०११
b) वसंत डहाके	ii) २००९
c) अशोक केळकर	iii) २०१०
d) माणिक गोडघाटे (ग्रेस)	iv) २००८
(a)	(b)	(c)	(d)
1) (i) (ii) (iii) (iv)			
2) (iv) (ii) (iii) (i)			
3) (iii) (i) (ii) (iv)			
4) (ii) (iii) (i) (iv)			
- 89) Match the list "A" with list "B" with reference to Sahitya Academy Awards :
List- A (Person)	List - B (Award year)
a) Shyam Manohar	i) 2011
b) Vasant Dahake	ii) 2009
c) Ashok Kelkar	iii) 2010
d) Manik Godghate	iv) 2008
(a)	(b)	(c)	(d)
1) (i) (ii) (iii) (iv)			
2) (iv) (ii) (iii) (i)			
3) (iii) (i) (ii) (iv)			
4) (ii) (iii) (i) (iv)			
-
- 90) मंगळाकडे (Mars) जाण्यासाठी खालील सहा देशांनी अथवा एजन्सीनी हाती घेतलेल्या मोहिमांना काळ क्रमवारीने लावा:
- a) अमेरिका   b) रशिया   c) चीन   d) जपान   e) युरोपीय स्पेस एजन्सी   f) भारत
 १) अमेरिका, रशिया, चीन, जपान, भारत, युरोपीय स्पेस एजन्सी
-

- २) रशिया, अमेरिका, जपान, युरोपीय स्पेस एजन्सी, चीन, भारत
 ३) रशिया, जपान, अमेरिका, चीन, युरोपीय स्पेस एजन्सी, भारत
 ४) अमेरिका, रशिया, जपान, चीन, युरोपीय स्पेस एजन्सी, भारत

- 90) Give the correct chronological sequence of the mission undertaken to Mars by the six countries or agencies given below :
 a) America b) Russia c) China d) Japan e) European Space Agency f) Bharat
 1) America, Russia, China, Japan, Bharat, European Space Agency.
 2) Russia, America, Japan, European Space Agency, China, Bharat.
 3) Russia, Japan, America, China, European Space Agency, Bharat.
 4) America, Russia, Japan, China, European Space Agency, Bharat.
-

- ९१) २०११ च्या जनगणनेनुसार कोणत्या राज्याचा लोकसंख्या वाढीचा दर उणे होता ?
 १) गोवा २) त्रिपुरा ३) नागालँड ४) अरुणाचल प्रदेश
- 91) Which state of India has negative population growth rate as per census 2011?
 १) Goa २) Tripura ३) Nagaland ४) Arunachal Pradesh
- ९२) अतारांकित प्रश्नाचे उत्तर किती काळात देण्याची सर्वसाधारणपणे शासनास मुभा असते ?
 १) आठवड्यात २) पंधरवड्यात ३) महिन्यात ४) तीन महिन्यात
- 92) Within what period is the Government entitled to reply an unstarred question generally?
 १) Within a week २) Within fifteen days ३) Within a month ४) Within three months
- ९३) भारत सरकारने २६ जून २०१३ रोजी कोणत्या औषधावर बंदी आणली ?
 १) अनल्जिन २) पॅरासिटॅमॉल ३) प्रोकटोलॉल ४) विक्स
- 93) Which drug has been banned by the Union Government on June 26, 2013?
 १) Analgin २) Paracetamol ३) Proctolol ४) Vicks
- ९४) खालीलपैकी कोणती न्यूज एजन्सी (वृत्तसंस्था) जगातील सर्वात जुनी आहे ?
 १) रॉयटर (इंग्लंड) २) एजन्सी फ्रान्स-प्रेस (फ्रान्स)(एफपी)
 ३) (डीपीए) डीयुईच प्रेस-एजेंट्रु ४) टेलिग्राफ एजन्सी ऑफ द सोहिएट युनियन (टास) रशिया
- 94) Which one of the following news agencies is the oldest in the world?
 १) Reuters (England) २) Agence France - Presse (France) (AFP)
 ३) Deutsche Presse - Agentur (DPA) ४) Telegraph Agency of the Soviet Union (TASS), Russia.
- ९५) 'जयमाला शिलेदार' यांच्या बाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा.
 a) इंदूर येथे जन्म व 'संगीत अलंकार' पदवी प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण.
 b) 'पद्म भूषण' ने सन्मानित आणि 'संगीत नाटक अकादमी' पुरस्कार प्राप्त.
 वरील विधानांपैकी कोणते/कोणती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?
 १) फक्त (a) २) फक्त (b) ३) (a) व (b) दोन्ही बरोबर ४) (a) व (b) दोन्ही चूक
- 95) Consider the following statements about 'Jaymala Shiledar'.
 a) Born in Indore and obtained Degree of 'Sangeet Alankar' with First Rank.
 b) Honoured with 'Padma Bhushan' and 'Sangeet Natak Academy' award.
 Which of the above statements is/are correct?
 १) (a) only २) (b) only ३) (a) and (b) both correct ४) Neither (a) nor (b)
- ९६) खालीलपैकी कोणती जोडी चूक आहे ?
 a) अग्नी V - आंतरखंडीय पल्ल्याचे क्षेपणास्त्र ३) त्रिशूळ - सुपरसॉनिक क्रूझ क्षेपणास्त्र
 c) शौर्य - हायपरसॉनिक क्रूझ क्षेपणास्त्र ४) धनुष्य - अल्प पल्ल्याचे क्षेपणास्त्र
 १) (a) आणि (d) २) (b) आणि (c) ३) फक्त (d) ४) फक्त (b)
- 96) Which one of the following pairs is not correctly matched?
 a) Agni V - Intercontinental Range Missile. ३) Only (d) ४) Only (b)
 c) Shourya - Hypersonic Cruise Missile ४) Trishul - Supersonic Cruise Missile
 १) (a) and (d) २) (b) and (c) ३) Only (d) ४) Only (b)
- ९७) भारताच्या अणुऊर्जा आयोगाच्या अध्यक्षांची कालानुक्रमे मांडणी करा :
 a) होमी भाभा ३) एच. एन. सेठना ४) विक्रम साराभाई
 b) राजा रामणा
-

- 97) १) (a),(d),(c),(b)   २) (a),(c),(b),(d)   ३) (b),(a),(d),(c)   ४) (b),(c),(a),(d)
 Arrange in chronological order the chairmen of Atomic Energy Commission of India?
 a) Homi Bhabha   b) Raja Ramanna   c) H. N. Sethna   d) Vikram Sarabhi
 १) (a),(d),(c),(b)   २) (a),(c),(b),(d)   ३) (b),(a),(d),(c)   ४) (b),(c),(a),(d)
-
- ९८) विधानसभेचे कामकाज कोणत्या भाषेतून चालते ?
 १) मराठीतून   २) मराठी किंवा हिंदीतून   ३) मराठी किंवा इंग्रजीतून   ४) मराठी, हिंदी किंवा इंग्रजीतून
- ९९) In the Legislative Assembly the official work is carried out in which language?
 १) Marathi   २) Marathi or Hindi   ३) Marathi or English   ४) Marathi, Hindi or English
-
- १००) यादी क्र. ची यादी क्र. शी जुळणी करा आणि खाली दिलेल्यामधून बरोबर सांकेतिकांची निवड करा:
 यादी -I (नियोजित ऊर्जा प्रकल्प)   यादी -II (मेगावॉटमध्ये क्षमता)
 a) चुटका   i) ९५६४
 b) जैतापूर   ii) ९४००
 c) मिठी विरदी (विराडी)   iii) ३३००
 d) कोवादा   iv) ६६००
(a)	(b)	(c)	(d)
१) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
२) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
३) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
४) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
- १०१) Match the List- I and List-II and select the correct codes given below :
 List-I (Planned power projects)   List- II (Capacity in MW)
 a) Chutka   i) 9564
 b) Jaitapur   ii) 1400
 c) Mithi Virdi (Viradi)   iii) 3300
 d) Kovvada   iv) 6600
(a)	(b)	(c)	(d)
१) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
२) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
३) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
४) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
-
- १०२) भारतातील सर्वात सर्वोच्च सन्मान 'भारतरत्न' पुरस्काराची सुरुवात कोणत्या वर्षापासून झाली व आत्तापर्यंत तो किती लोकांना देण्यात आला ?
 १) १९५२, ६७   २) १९५४, ४१   ३) १९६९, ४५   ४) १९७२, ४१
- १०३) In which year 'Bharat Ratna', the India's highest civilian award was instituted and how many persons have been honoured with this award so far?
 १) 1952, 67   २) 1954, 41   ३) 1969, 45   ४) 1972, 41
-

उत्तर : राज्यसेवा पूर्वपरीक्षा २ फेब्रुवारी २०१४									
१-४	२-२	३-२	४-१	५-४	६-१	७-२	८-४	९-४	१०-४
११-३	१२-*	१३-४	१४-४	१५-३	१६-४	१७-३	१८-३	१९-१	२०-२
२१-४	२२-१	२३-४	२४-४	२५-१	२६-३	२७-२	२८-२	२९-३	३०-३
३१-२	३२-१	३३-३	३४-२	३५-४	३६-४	३७-१	३८-२	३९-२	४०-२
४१-१	४२-१	४३-२	४४-४	४५-३	४६-१	४७-१	४८-२	४९-२	५०-३
५१-२	५२-३	५३-२	५४-१	५५-१	५६-२	५७-२	५८-२	५९-३	६०-४
६१-१	६२-३	६३-२	६४-१	६५-१	६६-३	६७-२	६८-१	६९-१	७०-१
७१-३	७२-४	७३-२	७४-२	७५-१	७६-४	७७-४	७८-४	७९-२	८०-३
८१-४	८२-४	८३-४	८४-४	८५-४	८६-३	८७-२	८८-३	८९-२	९०-२
९१-३	९२-४	९३-१	९४-२	९५-१	९६-४	९७-१	९८-४	९९-*	१००-२